

Q&A OM OVERDÆKNINGER PÅ VARMEOMRÅDET OG FORSYNINGSTILSYNETS KONTROL I 2018

12. april 2019

1. OM OVERDÆKNINGER

1.1. HVAD ER EN OVERDÆKNING?

Ifølge varmforsyningsloven må en varmevirksomheds pris for fjernvarme ikke overstige de nødvendige omkostninger ved at producere og/eller levere fjernvarmen til forbrugerne. Kommer en varmevirksomhed i et givet år til at opkræve en højere pris end de nødvendige omkostninger, så opstår der en overdækning.

En overdækning opstår som hovedregel som følge af budgetmæssige udfordringer. Varmeprisen fastsættes, inden varmeregnskabsåret træder i kraft, på baggrund af budgettal for fjernvarmesalget henholdsvis de nødvendige omkostninger. Ved varmeregnskabsår forstås det år, der anmeldes budget og priseftervisning for. Hvis virksomheden ved regnskabsårets afslutning har flere realiserede indtægter end realiserede omkostninger, er der tale om en overdækning.

1.2. HVORDAN BLIVER EN OVERDÆKNING TILBAGEFØRT TIL FORBRUGERNE?

Overdækninger kan tilbageføres i løbet af varmeregnskabsåret ved at reducere varmeprisen inden året er gået. Men senest i det efterfølgende regnskabsår skal overdækningen som udgangspunkt være tilbageført i form af en prisnedsættelse. Det følger af Energitilsynets (nu Forsyningstilsynets) praksis for afvikling af overdækninger¹.

Som en undtagelse hertil accepterer Forsyningstilsynet, at en varmevirksomhed tilbagebetaler en overdækning bagudrettet som et engangsbeløb til forbrugerne. Hvis der er opstået en uforholdsmæssig stor overdækning, kan den desuden afvikles over en periode på mere end et år efter særskilt aftale med Forsyningstilsynet.

1.3. HVORNÅR ER EN OVERDÆKNING I STRID MED REGLER/PRAKSIS?

Som udgangspunkt er det ikke i strid med varmforsyningslovens regler, at der opstår en overdækning. Det er som nævnt en følge af, at der afregnes til budgetterede priser. Det er derimod i strid med Forsyningstilsynets praksis ikke at tilbageføre en overdækning. Det er fx tilfældet, når der ved det efterfølgende regnskabsårs afslutning opstår en tilsvarende eller endnu større overdækning end den, der oprindeligt opstod. I så fald anses den oprindelige overdækning ikke for tilbageført og ikke længere som en "almindelig driftsmæssig ubalance".

Det er således ikke tilstrækkeligt blot at indregne overdækningen i budgettet. Det skal sikres, at overdækningen ikke opstår igen, da den ellers blot skubbes videre til næste år. En varmevirksomhed, der flere år i træk realiserer overdækninger, handler ikke nødvendigvis i strid med reglerne eller praksis. Men det forhold, at en overdækning kun delvist tilbageføres, kan give Forsyningstilsynet grund til at gribe ind.

FORSYNINGSTILSYNET
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

¹ Vejledning om Energitilsynets praksis for afvikling af over- eller underdækning (VEJ nr. 9297 af 1. juni 2009 – [link](#)).

2. OM FORSYNINGSTILSYNETS KONTROLPROJEKT I 2018

2.1. HVOR MANGE VIRKSOMHEDER HAR VÆRET OMFATTET AF KONTROLLEN?

Forsyningstilsynet identificerede ultimo 2017 samlet set 116 varmekirksomheder, der havde en overdækning, som udgjorde mere end 10 % af omkostningerne i mindst to på hinanden følgende år. Disse virksomheder har således som udgangspunkt handlet i strid med Forsyningstilsynets praksis, idet overdækningerne ikke er tilbageført året efter de er opstået. De 116 virksomheders samlede overdækninger udgjorde inden projektets opstart samlet set ca. 625 mio. kr.

Af tabel 1 nedenfor fremgår det hvor meget overdækningerne udgjorde i procent for de 116 virksomheder.

Tabel 1 – Oversigt over 116 virksomheder med overdækninger på mere end 10 % to år i træk – overdækning i % af efterviste omkostninger i år 2 (pr. ultimo 2017)

Overdækning i %	Antal	Overdækning i mio. kr.	Gennemsnit i mio. kr.
10 % - 20 %	37	177	4,8
20 % - 30 %	25	190	7,6
30 % - 40 %	16	48	3,0
40 % - 50 %	10	26	2,6
50 % - 75 %	17	45	2,7
75 % <	11	138	12,5
I alt	116	625	5,4

Kilde: Priseftervisninger anmeldt til Forsyningstilsynet for regnskabsårene 2015, 2015/16, 2016 og 2016/17.

31 af de 116 virksomheder udgik af kontrollen fx som følge af, at de allerede havde indgået en afviklingsaftale eller fortsat var en del af Forsyningstilsynets opfølgning på det foregående kontrolprojekt vedrørende overdækninger, der blev afsluttet i 2015. Disse virksomheder var således allerede under særskilt behandling i Forsyningstilsynet. På baggrund af ovennævnte blev 85 virksomheder endeligt omfattet af kontrolprojektet.

2.2. HVAD KARAKTERISERER DE 85 VIRKSOMHEDER?

Der er i 4 ud af 5 tilfælde tale om virksomheder med årlige omkostninger på mindre end 20 mio. kr. Små virksomheder har færre økonomiske ressourcer til rådighed og man kunne formode, at de derfor alt andet lige ikke har de samme kompetencer til udarbejdelse af budgetter m.v. som store virksomheder, hvorfor overdækningsprocenten i disse virksomheder bliver højere end i store virksomheder med flere ressourcer. Forsyningstilsynet har ikke analyseret virksomhederne karakteristika nærmere, da det ikke har ligget inden for kontrolprojekts formål.

Overdækningerne i de 85 virksomheder udgør samlet set ca. 492 mio. kr. eller knap 80 % af de i alt 625 mio. kr. fordelt på i alt 116 virksomheder med overdækninger på mere end 10 % af omkostningerne i mindst to på hinanden følgende år.

2.3. HVAD ER RESULTATET AF FORSYNINGSTILSYNETS KONTROLPROJEKT?

Forsyningstilsynet kunne på baggrund af en senere indberettet priseftervisning i 2018 konstatere, at overdækningerne i 24 af de 85 virksomheder var nedbragt til mindre end 10 % af omkostningerne.

Forsyningstilsynet indgik forhandlingsløsninger med 55 virksomheder. I de fleste tilfælde skal virksomhederne have tilbageført overdækningen ved at indregne overdækningen i budgettet for det kommende år, dvs. typisk i regnskabsperioderne 2018/19 eller 2019.

De resterende 6 virksomheder har anmodet Forsyningstilsynet om en afviklingsaftale. Forsyningstilsynet har imødekommet virksomhedernes anmodninger. Til forskel fra en forhandlingsløsning er der tale om, at virksomhederne ikke har kunnet acceptere Forsyningstilsynets oplæg til forhandling og har derfor anmodet om, at afvikling sker over en længere periode end det førstkommande år. Det er typisk i de tilfælde, hvor overdækningsprocenten er særdeles høj, og hvor en kort afviklingsperiode kan betyde en meget lav varmepris med uhensigtsmæssig forbrugeradfærd til følge.

Forsyningstilsynet har ikke været nødsaget til at pålægge virksomheder at tilbageføre en overdækning i forvaltningsretlig forstand.

2.4. HVAD ER STATUS PÅ VIRKSOMHEDERNES TILBAGEFØRSEL AF OVERDÆKNINGER?

Med udgangspunkt i de 116 virksomheders overdækninger i januar 2019 kan Forsyningstilsynet konstatere, at overdækningerne udgør ca. 329 mio. kr., svarende til et fald på 296 mio. kr. eller 47 % i forhold til oprindeligt identificerede 625 mio. kr.

Det er endnu for tidligt at konkludere, at de 85 virksomheder følger Forsyningstilsynets anvisninger, da virksomhederne endnu ikke har anmeldt priseftervisning for det første regnskabsår, der er omfattet af forhandlingsløsningerne/afviklingsaftalerne (2018/19 og 2019), men virksomhederne har under sagsbehandlingen samlet set nedbragt overdækningerne.

Der er tale om, at overdækningerne i de 85 virksomheder allerede er reduceret fra ca. 492 mio. kr. til ca. 235 mio. kr., dvs. ca. 257 mio. kr. eller mere end en halvering. For de øvrige 31 virksomheder (der udgik pga. del af opfølgingsprojekt, afviklingsaftaler m.v.) er der således tale om, at overdækningerne er reduceret fra ca. 133 mio. kr. til ca. 94 mio. kr., dvs. ca. 41 mio. kr. eller mere end 30 %.

Tabel 3 neden for viser overdækningernes udvikling med hensyn til antal og størrelse i kr. i forhold til fordelingen i overdækningsintervallerne i % før projektet.

Tabel 3 – Oversigt over de omfattede 116 virksomheders overdækninger efter projektets afslutning (pr. medio januar 2019)

Overdækning i % af omkostninger	Antal	Forskel i antal ift. før projekt	Overdækning i mio. kr.	Forskel i mio. kr. ift. før projekt
< 0 %	13	+13	0	-
0 % - 10 %	34	+34	66	+66
10 % - 20 %	30	-7 (-19 %)	98	-79 (-47 %)
20 % - 30 %	12	-13 (-52 %)	40	-150 (-79 %)
30 % - 40 %	8	-8 (-50 %)	64	+16 (33 %)
40 % - 50 %	9	-1 (-10 %)	22	-4 (-15 %)
50 % - 75 %	7	-10 (-59 %)	17	-28 (-62 %)
75 % <	3	-8 (-73 %)	22	-116 (-84 %)
I alt	116	-	329	-296 (-47 %)

Kilde: Prisetervisninger anmeldt til Forsyningstilsynet for regnskabsårene 2016, 2016/17, 2017 og 2017/18.

Kolonne 3 i tabellen viser forskellen på antallet af virksomheder før og efter projektet fordelt på baggrund af virksomhedernes overdækninger sammenholdt med deres omkostninger. Antallet af virksomheder med en overdækning mellem 10-20 % er eksempelvis faldet med 7, hvilket svarer til et fald på 19 %. Kolonne 5 viser forskellen på virksomhedernes samlede overdækninger i mio. kr. sammenlignet med før og efter projektet, som ligeledes er fordelt på baggrund af virksomhedernes overdækninger sammenholdt med deres omkostninger. Det fremgår således, at overdækningerne for de virksomheder der har en overdækning som udgør mellem 10-20 % sammenholdt med deres omkostninger, er faldet med 79 mio. kr. Dette svarer til et fald på 47 %.

På baggrund af den gennemførte kontrolindsats vurderes det, at de samlede overdækninger bliver tilbageført i et hurtigere tempo, end hvis virksomhederne ikke havde været underlagt den målrettede kontrol. Virksomhederne er under sagsbehandlingen blevet vejledt om varmemforsyningslovens regler og muligheder for tilbageførsel af overdækninger, hvilket fremmer virksomhedernes overholdelse af Forsyningstilsynets praksis fremadrettet.